

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/41/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823218296
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3823218296.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti A., a to B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, deti rodičov: matka D. E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/XX, H., a otec I. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, XXXX J., C. K., Rakúska republika, zastúpený: Mgr. Matejom Heringešom, advokátom so sídlom L. X, C. - G. M. N., o zvýšenie vyživovacej povinnosti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 15P/36/2023-111 zo dňa 18. decembra 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 15P/36/2023-111 zo dňa 18. decembra 2023 p o t v r d
z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, že „I. Zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca detí I. A. u malol. B. A. zo sumy 200,- eur na sumu 300,- eur a u malol. C. A. zo sumy 200,- eur na sumu 300,- eur, počnúc 01.06.2023, ktoré výživné na obe deti je otec detí povinný platiť k rukám matky detí, mesačne vždy vopred, najneskôr do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca. II. Nedoplatok na výživnom z titulu zvýšenia výživného za čas od 01.06.2023 do 31.12.2023, u malol. B. vo výške 700,- eur a u malol. C. vo výške 700,- eur, povoľuje otcovi detí zaplatiť do konca mesiaca jún 2024 k rukám matky maloletých detí. III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 16P/37/2019-173 zo dňa 07.09.2020 v časti určenia výživného na C. a rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 16P/58/2017-134 zo dňa 29.10.2018 v časti II. určenia výživného na B.. IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V. Štátu sa náhrada trov konania nepriznáva.“

2. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 16P/37/2019 - 173 zo dňa 7.9.2020 bola maloletá C. A. zverená do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný platiť na jej výživu počnúc dňom 1.10.2020 sumu 200,- eur a bol upravený styk otca s maloletou. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 13.10.2020. V tom čase rodičia uzavreli rodičovskú dohodu, ktorú súd schválil. Matka žila s oboma deťmi v nájomnom mestskom byte, za ktorý hradila 300,- eur, bývala sama, poberala rodičovský príspevok 449,- eur a prídavky na obe deti 340,- eur. C. mala bežné výdavky na plienky, umelé mlieko Sunar, kozmetiku, ošatenie. Staršia dcéra B. nastupovala do škôlky. Otec detí bol v tom čase rozvedený, bol dôchodca s výškou dôchodku 1250,- eur, okrem maloletých dcér iné vyživovacie povinnosti nemal. Výdavky na lieky mal približne do 50,- eur mesačne, ostatné výdavky boli bežné. Vlastní asi päť alebo šesť motorových vozidiel, z toho sú štyri veteráni, jedno bežné a jedno firemné. Už nepodniká, vlastní motorový čln, vlastní asi desať bytov v Rakúsku, ktoré prenajíma, príjmy z prenájmu používa na splácanie úveru.

3. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 16P/58/2017- 134 zo dňa 29.10.2018 bola maloletá B. zverená do osobnej starostlivosti matke, otec bol zviazaný platiť na jej výživu sumou 200,- eur počnúc 1.11.2018. V tej dobe bývala matka v H. v rodinnom dome, poberala rodičovský príspevok z Rakúska 449,- eur, RP vo výške 170,- eur, očakávala narodenie druhého dieťaťa. Otec dieťaťa pracoval v stavebníctve, bol vlastníkom viacerých nehnuteľností, vlastníkom domu v H., vlastnil motorový čln, vlastnil viaceré vozidlá. Čiastočne žil s matkou na Slovensku, prispieval jej na bývanie a domácnosť.

4. Z výsluchu matky okresný súd zistil, že v čase schvaľovania predchádzajúcej dohody o výživnom maloleté deti nechodili do školy a škôlky, staršia dcéra nastúpila do prvého ročníka základnej školy, zvýšili sa výdavky na školu, ako aj na jej športové aktivity, pretože sa venuje gymnastike. Navštevuje aj krúžok anglického jazyka a basketbal, pričom škola je zameraná na basketbal. Aktuálne platí členské v klube 60,- eur na dva mesiace, chodí na rôzne súťaže po Slovensku, platí jej štartovné cca 20,- eur. V škole hradila školné, neustále platí rôzne pomôcky. Dcére B. chystá desiatu do školy, zvýšili sa jej výdavky na stravu aj v súvislosti s jej športovými aktivitami. Mladšia dcéra C. je stále chorá, v škôlke nebola ani raz celý mesiac, má problémy s imunitou, berie lieky. Má pobyt v škôlke len na dopoludnie, preto sa matka nemôže zamestnať. Aktuálne už nepoberá rodičovský príspevok, avšak poberá prídavky na deti z Rakúska v sume od 340 eur - 396,- eur na obe deti, ďalším príjmom je výživné od otca. Je nezamestnaná a stará sa o dieťa do veku 6 rokov. V mesiaci október 2022 uzavrela manželstvo, žije s manželom v nájomnom byte, výdavky spojené s bývaním sú 337,- eur. Manžel pracuje na pozícii majster výroby s príjmom do 900,- eur (viď pracovná zmluva), nemá žiadne vyživovacie povinnosti. Spláca leasing na auto a podieľa sa na výdavkoch na domácnosť. Otec mal deti u seba len jedenkrát na štyri dni, mal ich mať na týždeň, avšak nezvládol to s nimi a dovezol ich skôr, o deti sa starala jeho terajšia priateľka. Nie je pravdou, že má otec zdravotné problémy, týždeň pred pojednávaním bol v C. C., pýtal sa na deti, s ktorými sa nakoniec nestretol. V zime bol dvakrát v Thajsku, pričom na zhoršený zdravotný stav sa účelovo vyhovára. V minulom roku predal jachtu za 150.000,-eur, predáva staré autá veterány, k čomu predložila aj inzeráty zverejnené na internete. Aj keď predal firmu, stále má zisk zo stavebných zákazok a naďalej prenajíma byty v Rakúsku. V lete prišiel zobrať deti na karavane, predtým ho nemal. Matka predložila do spisu fotografie, z ktorých vyplýva, že otec je vlastníkom viacerých áut - veteránov, fotografie zo spoločnej dovolenky s matkou a z dovolenky s aktuálnou priateľkou. Z jednej fotografie vyplýva popis matky, že otec schováva peniaze napríklad do mraziaka. Aktuálne má stále ponuku na internete na predaj auta za 99.000,- eur, taktiež predal loď v minulom roku za 120.000,- eur.

5. Z predložených dokladov zo strany matky vyplýva, že jej mesačné náklady na bývanie v H., ul. G. č. XX/ X predstavujú 337,71 eur, a to platba za byt 291,- eur, elektrina zálohová platba 42,- eur, koncesionárske poplatky 4,64 eur (č.l. 7, 8 spisu). Matka poberá rodinné prídavky z Rakúska v sume 396,60 eur (viď výpis z účtu prílohou obálka č.l. 73 spisu).

6. Z príjmového pokladničného dokladu z 9.6.2023 vyplýva, že za maloletú B. platí matka v klube športovej gymnastiky mesačne 20,- eur (č.l. 9 spisu), za školské pomôcky zaplatila dňa 15.6.2023 sumu 20,- eur (č.l. 10 spisu); v auguste 2023 matka uhradila prvú platbu za stravné v sume 50,- eur, následne v sume po 5,- eur (č.l. 10 spisu); v mesiaci jún 2023 uhradila za stravu oboch detí 54,90 eur (č.l. 11 spisu). Faktúra za nákup školských potrieb pre maloletú B. zo dňa 24.5.2023 je na sumu 59,80 eur (č.l. 12 spisu), nákup ďalších potrieb pre maloletú v sume 19,04 eur (viď faktúra č. 13 spisu). Matka hradí poisťné v prospech maloletej B. mesačne 15,- eur (č.l. 14 spisu) a poisťné v prospech maloletej C. v sume 15 eur (č.l. 15 spisu), nákup dresu pre maloletú B. v sume 26,60 eur (viď faktúra č. 16 spisu), nákup doplnkových výživových produktov pre deti v sume 18,37 eur (č.l. 17 spisu), nákup liekov a vitamínov z 17.5.2023 v sume 28,17 eur (č.l. 18 spisu), v sume 14,99 eur (č.l. 19 spisu). Maloletá C. bola prijatá na predprimárne vzdelávanie v materskej škole od 1.9.2023 na poldennú výchovu a vzdelávanie v zariadení Materskej školy, pracovisko ZŠ G. O. M. XXXX/XX H..

7. K otázke právomoci súdu SR okresný súd konštatoval, že na rozhodovanie v danej veci v zmysle európskych nariadení o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v rodičovských veciach je daná právomoc súdu SR, pretože obe deti majú obvyklý pobyt na území SR od svojho narodenia. Rozhodným právom je právo SR, a to taktiež s poukazom na to, že obvyklým pobytom detí je SR.

8. Okresný súd i s poukazom na § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný, a preto mu vyhovel. Od poslednej úpravy výživného u oboch maloletých detí došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov, ktorá odôvodnila zvýšenie

výživného u každej dcéry o 100,- eur. Po porovnaní pomerov na strane oboch rodičov a na strane maloletých detí okresný súd zistil, že zvýšené výživné na 300,- eur u každého dieťaťa zodpovedá obom zákonným kritériám uvedeným v § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ako i § 62 ods.2 a ods. 4,5 Zákona o rodine.

9. Pokiaľ išlo o staršiu dcéru B. v čase úpravy výživného v roku 2018 rodičia žili čiastočne spolu v rodinnom dome v H.. Matka poberala rodičovský príspevok z Rakúska 490,- eur a rodinný prídavok na maloletú, otec finančne podporoval domácnosť, v tom čase bol ešte pracovne aktívny. Maloletá bola vo veku jedného roka. V súčasnej dobe maloletá B. navštevuje prvý ročník základnej školy, v súvislosti s nástupom do školy vznikli matke výdavky na pokrytie školských potrieb, stravovanie v školskej jedálni na obe deti najmenej 50,- eur, maloletá má výdavky na športové aktivity, kde len mesačný poplatok v športovom gymnastickom klube je 30,- eur, ďalej sú to výdavky na zakúpenie športového oblečenia, obuvi, náklady na účasť na rôznych súťažiach, štartovné a podobne. Maloletá navštevuje anglický krúžok a basketbal. Ďalej matka preukázala bežné výdavky na lekársku starostlivosť, dcére dokupuje doplnkové výživové produkty a lieky pri bežných detských ochoreniach. Dcére platí poistenie mesačne 15,- eur.

10. Maloletá C. navštevuje predškolské zariadenie, teda matke vznikajú výdavky na stravu a ostatné poplatky. Najdôležitejším výdavkom je však jej zhoršený zdravotný stav, pretože podľa matky má zhoršenú imunitu, čoho dôkazom je aj neustále vymeškávanie v škôlke, čo matka preukázala. Matka dopláca maloletej na nákup vitamínov a posilňujúcich doplnkov, dopláca za potrebné lieky. Z dôvodu chorobnosti dieťaťa sa matka nemôže riadne zamestnať, pretože jednoducho dcéra chodí do škôlky len dopoludnia a jednoducho z dôvodu častej chorobnosti. Aj tejto dcére matka platí poistné mesačne 15,- eur, ostatné výdavky sú na stravovanie, ošatenie, obuv, hygienu.

11. Okresný súd konštatoval, že vzhľadom na vek detí si matka plní svoju vyživovaciu povinnosť predovšetkým výkonom osobnej starostlivosti o deti a domácnosť, v ktorej deti žijú. Maloletá B. je prváčka a potrebuje dennodennú pozornosť matky pri príprave na vyučovanie a u maloletej C. vzhľadom na vek matka zastrešuje kompletnú starostlivosť, vrátane zdravotnej starostlivosti. Za tohto stavu, keďže otec sa s deťmi pravidelne nestretáva, musí byť jeho vyživovacia povinnosť vyvážená zvýšeným výživným. S prihliadnutím aj na celkový vzrast cien a životných nákladov a s prihliadnutím aj na dobu poslednej úpravy výživného je nepochybné, že na strane oboch detí nastala zmena pomerov odôvodňujúca zvýšenie výživného.

12. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že otec detí v čase predchádzajúcich úprav bol ešte aktívne činný, v súčasnej dobe sa vzhľadom na jeho vek predpokladá, že pobere starobný dôchodok. Otec opakovane na výzvy okresného súdu na preukázanie svojich pomerov nereagoval, preto okresný súd vychádzal z dostupných zistení zo strany matky, vychádzal z predchádzajúcej výpovede otca a dospel k záveru, že navrhované výživné na 300,- eur u každého dieťaťa je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť. Faktom zostalo, že otec vlastní viacero motorových vozidiel - veteránov, ako tvrdil aj v čase poslednej úpravy a ako matka dokladovala fotografiami, pričom len jedno z týchto áut ponúka na predaj za 99.000,- eur. Taktiež matka tvrdila predaj lode za 150.000,- eur v minulom roku. Otec má mať byty v Rakúsku, ktoré prenajíma, a o ktorých tvrdil, že príjem z prenájmu používa na splatenie úveru, ktorú skutočnosť však nepreukázal. Ak je však vlastníkom viacerých nehnuteľností a aj rodinného domu, a formou splácania úveru si zveľaďuje svoj majetok, táto skutočnosť nemôže ísť na ťarchu plnenia si vyživovacej povinnosti. Taktiež mal okresný súd preukázané, že otec bol v roku 2019 vlastníkom rodinného domu č.s. XXX s príslušnými pozemkami v k.ú. E. D., z ktorého vyplýva predaj tohto domu v roku 2020. Aj z tohto predaja musel obdržať značnú časť finančných prostriedkov, na ktorých sa musí podieľať aj jeho vyživovacia povinnosť voči maloletým deťom. Ďalej matka dokladovala skutočnosť, že otec chodí pravidelne na rôzne exotické dovolenky, dvakrát do roka do Thajska. Naposledy prišiel za deťmi na karavane, o ktorom sa vyjadroval, že ho zakúpil. Za tohto stavu je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že otec má z čoho platiť zvýšené výživné, keďže sa inak o deti nezaujíma. Deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, a ak teda otec chodí viackrát do roka na exotické dovolenky, majú také isté právo aj jeho deti, čo pri doteraz platenom výživnom neprichádza do úvahy.

13. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že matka detí aktuálne pobere len prídavky na deti z Rakúska cca 390,- eur a výživné od otca. Súď akceptuje zatiaľ jej argument, že vzhľadom na nepriaznivý zdravotný stav maloletej dcéry nemá možnosť sa riadne zamestnať. U matky

došlo teda k poklesu príjmu oproti poslednej úprave výživného, keď poberala aj rodičovský príspevok na maloleté dieťa. Matka žije v spoločnej domácnosti s terajším manželom, ktorý dosahuje príjem do 900,- eur, a ktorý sa podieľa na výdavkoch na bývanie. Porovnajúc teda pomery na strane oboch rodičov v čase poslednej úpravy výživného a v aktuálnej dobe, je návrh na zvýšenie výživného úplne opodstatnený.

14. Okresný súd zvýšil výživné od mesiaca, v ktorom matka podala návrh, t.j. od 1.6.2023 a výživné sa stalo ročným k 31.12.2023. Dôvody na zvýšenie výživného na strane tak maloletých detí, ktoré mali zvýšené výdavky, ako i na strane otca, ktorý aj v tomto období bol nadštandardne majetný, boli dané už v čase podania návrhu. Nedoplatok na výživnom za dobu sedem mesiacov u každého dieťaťa vo výške 700,- eur súd povolil otcovi splatiť do konca mesiaca jún 2024 (§ 232 ods. 3 CSP). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, iné dôvody na rozhodnutie o trovách konania nezistil. O náhrade trov štátu okresný súd rozhodol podľa § 57 CMP. Štátu vznikli trovy úhradou odmeny za preklad listín do jazyka nemeckého vzhľadom na to, že otec detí je štátny občan Rakúska (§ 155 ods. 1 CSP). Trovy spojené s tým, že strana koná vo svojom jazyku, ktorému rozumie, znáša štát.

15. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec, ktorý namietal, že sa nemohol dostaviť na žiadne z pojednávaní, pričom svoju neúčast' vždy riadne ospravedlnil. Podľa otca okresný súd využil skutočnosť, že osoba, ktorá z jeho poverenia ospravedlňovala jeho neúčast', ako laik nepožiadala formálne o odročenie pojednávania a vec okresný súd prejednal bez vedomia a účasti otca. Otec predpokladal, že okresný súd bude tak, ako je to bežné u nich v Rakúsku, akceptovať jeho zdravotný stav a automaticky odročí pojednávanie z decembra 2023, alebo ho aspoň vypočuje prostredníctvom dožiadaného súdu. Okresný súd vôbec otca nevypočul a rozhodol na základe nepravdivo zistených skutočností, ktoré zistil od matky. Otec je 70 ročný dôchodca, ktorý je občanom Rakúska a nehovorí po slovensky. Trojhodinová cesta na pojednávania do N. predstavuje pre neho nadmernú záťaž. Okresný súd mohol vypočúť otca prostredníctvom dožiadania, bez náležitého zdôvodnenia tak však neurobil. Okresným súdom bola odňatá možnosť otcovi hájiť svoje právom chránené záujmy pred súdom. „Suma, ktoré súd určil v napadnutom rozsudku predstavujú z dôchodku žalovaného vo výške 1.408,66 € (1.583,66 € - 175 €, ktoré platí opatrovateľke) 42,6 % z jeho čistého príjmu a nedoplatok predstavuje prakticky celý mesačný príjem otca, pričom štruktúra štandardných výdavkov je v Rakúsku iná ako na Slovensku, čo Okresný súd nielenže ignoroval, avšak ani sa nesnažil zistiť.“

Otec má pravidelné výdavky mesačne

„Domácnosť+ auto:

• Elektrina	224,39 €	673,18€ kvartálne
• Obecné odvody	70,66 €	211,98€ kvartálne
• Odvoz odpadu	84,65 €	
• Poistenie domácnosti	76,48 €	229,45€ kvartálne
• Telefón	30 €	
• GIS - poplatky za tel.	56,5 €	
• Náklad na kúrenie	125 €	
• Potraviny	180 €	
• Nafta	100 €	

947,68“.

Okresný súd rozhodoval bez vyjadrenia otca na základe podľa neho nepravdivých skutočností, ktoré uvádzala matka detí, ktorá pravdepodobne vychádzala z pomerov, ktoré poznala v čase, keď bola jeho partnerkou a otec ešte aktívne podnikal a nebol dôchodcom. Konkrétne: „Matka detí otcovi ničím nenaznačila, že by chcela zvýšiť výživné. Žalovaný uzatvoril s matkou rodičovskú dohodu dňa 31.08.2020, lebo sa zaviazal, že bude platiť na deti maximum, čo si vie dovoliť - celkovo 400 € mesačne. Jeho pomery sa od tej doby len zhoršili. Čo sa týka majetku žalovaného, je pravda, že vlastní činžový dom v K. J., avšak tento je zaťažený hypotékou v zostatkovej výške 426.000 €, a následne aj investičný kreditom 50.000 €, ktorá predstavuje mesačnú splátku 2.830 € + úrok 4,75 % z 50.000 ročne, ktoré sumy nie sú vždy vykryté príjmom z prenájmu, ktorý je cca. 2650 € mesačne. Následne musí otec banke ručiť za prípadné rozdiely, ktoré sa zvyšujú, ak nie sú všetky byty obsadené.“ Otec síce vlastní tri automobily - veterány, ktoré potrebujú renováciu za 30 - 50.000 Eur - v stave ako sú, sú momentálne

nepredajné, takže nemajú žiadnu aktuálnu hodnotu. Jedná sa o Mercedes 250 SL 1965, Mercedes zelený 280 SL 1980 a Jaguar XK 120 OTS 1952. Tieto autá ponúka dlhodobo na internete, záujem o ne však nie je. Sumy, za ktoré ich ponúka zjavne nie sú trhovými cenami. Loď otec už predal za asi 85.000 €, a to pred asi tromi rokmi, aby zaplatil daňové dlhy a dlhy na hypotéke. Nie je pravda, že by utŕžil 150.000 € alebo 120.000 € mal len jednu loď. Podľa otca nie je pravda, že by predal nejakú firmu, on len skončil s podnikaním bez nástupcu a žiadne zisky zo stavebníctva už nemá 5 rokov. „Peniaze v hotovosti, ktoré raz u neho videla boli firemné - úhrada za ukončenú stavbu v hotovosti, ktoré boli na vyplatenie dlhých faktúr subdodávateľom. Bolo to v čase, keď podnikal a matka detí u neho dlhodobo bývala. Žiadne peniaze v hotovosti, ani v mrazáku, ani inde otec nemá.“ Do Thajska otec nechodí dvakrát do roka, ako to uvádza matka detí, bol tam v zime 2020 a 2023 potom, ako bol v nemocnici. Chodí tam kvôli nízkym životným nákladom, t.č. tam ísť nevie, kvôli aktuálnej chorobe. Karavan nemá, bol požičaný od otca jeho aktuálnej priateľky. Túto skutočnosť si matka vymyslela. Podľa zistení a vedomostí otca matka zavádzala okresný súd, keď tvrdila, že je dlhodobo nezamestnaná a nemá žiadny príjem. Matka má podľa vyjadrenia otca nadpriemerné príjmy z predaja online erotických služieb na internete, podľa jej vyjadrenia údajne asi 100 € na deň, ktoré okresnému súdu zamĺčala. Ako dôkaz označil 2x screenshoty zo stránky D. spolu fotografiou matky, kde podľa neho súhlasia označené tetovania. Matka bráni stretnutiam maloletých detí s otcom, odmieta dávať informácie o deťoch, každé stretnutie podmieňuje jednorazovými finančnými podmienkami. Otec platí dohodnuté a pôvodne okresným súdom schválené výživné pravidelne, riadne a včas. Navrhol odvolaciemu súdu upraviť povinnosť otca prispievať na výživu mal. B. A. F. nar. XX.XX.XXXX vo výške 200 € mesačne a mal C. A. vo výške 200 € mesačne a zrušiť splátky dlhu na výživnom.

16. K doručenému odvolaniu sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že zotrúva na písomnom podaní zo dňa 25.07.2023 a ústnom prednese z pojednávania, ktoré sa konalo dňa 18.12.2023 na Okresnom súde v Prievidzi. Vyživovaciu povinnosť určenú rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 15P/36/2023-111 zo dňa 18.12.2023 považoval za primeranú veku a odôvodneným potrebám maloletých detí.

17. K doručenému odvolaniu otca sa vyjadrila matka. Otec už v minulosti absolvoval niekoľko súdnych pojednávaní, a to osobne alebo aj prostredníctvom zastupovania advokátom. Má so súdmi dostatok skúseností, presne vie ako postupovať v prípade, že má opodstatnené dôvody k neprítomnosti na súdnych pojednávaniach. Vôbec sa nezakladá na pravde, že by Okresný súd Prievidza rozhodol na základe nepravdivých skutočností. Nie je pravda, že otcovi bola okresným súdom odňatá možnosť hájiť svoje práva. Nie je pravda, že by odporca svoju neúčast riadne oznámil. Okresný súd riadne doručil otcovi návrh konania, opakovane aj výzvy k vyjadreniu sa k návrhu. Otec sa písomne nevyjadril, nepredložil ani súdom požadované doklady, o dátumoch pojednávania bol oboznámený včas a mal možnosť dať sa zastupovať právny zástupcom alebo ktoroukoľvek fyzickou osobou spôsobilou na právne úkony. Okresný súd zabezpečil na pojednávanie aj tlmočníka, takže poznámka upozorňujúca na vek, občianstvo či neznalosť slovenského jazyka je v odvolaní nepodstatná. Otec je svojprávny, vedomý si svojho veku, zdravotného stavu a majetkových pomerov. Rodičovstvo bolo plánované, a keďže deti sú odkázané na starostlivosť svojich rodičov až do dovŕšenia dospelosti, mal ešte pred ich narodením zodpovedne zvážiť svoje schopnosti a možnosti. Zavádzanie súdu a skresľovanie skutočností sú zjavné z každého bodu odvolania. Otec uviedol, že cesta na pojednávanie trvá tri hodiny Prečo neprítomnosť otca na pojednávaní oznámila jeho aktuálna priateľka len krátko pred pojednávaním a nie deň pred dátumom pojednávania alebo aspoň minimálne niekoľko hodín pred pojednávaním? Ak ju poveril ospravedlnením jeho neprítomnosti na pojednávaní, prečo ju nepoveril rovno zastupovaním? Ak by aj nemohol cestovať, mohol pripraviť písomné vyjadrenie k riešenej veci, podložené písomnými dokladmi, o ktoré ho Okresný súd Prievidza včas požiadal. Je absurdné vyjadrenie otca v odvolaní, že Okresný súd Prievidza „ pojednával bez vedomia a účasti otca“. Rovnako sa otec správal aj v minulosti. Pri riešení zverenia maloletej B. A. do osobnej starostlivosti matky sp. zn. 16P/58/2017, sa na pojednávanie konané 29.10.2018 otec nedostavil, ani svoju neprítomnosť neospravedlnil. V prípade maloletej C. A. sa otec opäť odmietal podieľať na jej výžive, bolo potrebné to opäť riešiť súdnou cestou. Otec zabezpečil vyhotovenie Rodičovskej dohody podpísanej 31.8.2020. Od dátumu narodenia maloletej, 28.3.2019, do dátumu správoplatnenia Rodičovskej dohody 13.10.2020, otec neprispieval na jej výživu. Odmietať sa pravidelne podieľať na výžive oboch maloletých detí, hoci sa podrobil drahým DNA testom, potvrdzujúcim jeho otcovstvo. Otca z pojednávania ospravedlnila jeho priateľka, P. G.. Zásnuby sa uskutočnili 04.11.2023, ale v spoločnej domácnosti už žijú dlhšie, takže starobný dôchodok nie je jediným príjmom odporcu. Dôkaz screenshot z facebooku P. G., kde ponúka svoje obrázky na predaj. Keď súd overoval

príjem manžela navrhovateľky, mal byť zdokladovaný príjem aj odporcovej partnerky pre viaceré autá. Existenciu tejto nehnuteľností odporca priznal počas výsluchu vo veci určenia vyživovacej povinnosti voči maloletej B., dňa 18.9.2018, pred dožiadaným Okresným súdom Gänserndorfe. V odvolaní však túto nehnuteľnosť medzi majetkom neuvádza. Na čo však v odvolaní odporca vôbec nereagoval, bol príjem z predaja nehnuteľnosti na Slovensku. Pri posudzovaní výšky vyživovacej povinnosti odporcu voči maloletej B., počas výsluchu 29.10.2018, pred dožiadaným Okresným súdom Gänserndorfe uviedol, že je spoluvlastníkom rodinného domu na Slovensku, ktorý kúpil za 80 000 EUR. Dom vlastnil s matkou. Po narušení spoluzitia sa dohodli, že navrhovateľka svoj vlastnícky podiel odporcovi daruje a ten ho následne prepíše na ich maloletú dcéru B.. Dom však predal so ziskom, pričom nebol schopný ani len uhradiť daň z predaja nehnuteľnosti. Odporca trval na okamžitom vysťahovaní navrhovateľky a ich spoločných maloletých detí, nepomohol pri hľadaní náhradného bývania, neprispel na úhradu zálohy pri prenájme bytu, nepomohol so sťahovaním. Nebolo možné sa s ním nijako dohodnúť, a tak nedošlo k odsťahovaniu všetkých vecí navrhovateľky a maloletých detí. Deťom nekonpenzoval týmto vzniknutú stratu. Čo sa týka vyjadrení k vlastníctvu automobilov, ak sa mu dlhodobo nedarí predať veteránov a nemá na ich údržbu, odporca má možnosť predať ich na náhradné diely a uhradiť tak dlžnú sumu na výživnom. Ak však chce predajom veteránov zarobiť, musí si byť vedomý ich dobrého stavu a rastúcej ceny. Považovala za absurdné, aby človek odkázaný na pravidelnú lekársku starostlivosť, neschopný cestovať tri hodiny na Slovensko, bol schopný cestovať do Thajska za nízkymi životnými nákladmi a pritom by si bol schopný uhrádzať všetky mesačné platby aj v mieste bydliska a hotel pre psa, ako to odporca uvádza v odvolaní.

18. Matka vo svojom vyjadrení uviedla, že nezavádzala okresný súd vo veci svojho príjmu. Príjmy a výdavky matky a jej manžela boli Okresnému súdu Prievidza riadne vydokladované. Matka odmieta tvrdenia, že má príjmy z predaja online erotických služieb na internete. Otec zneužil fotografie z obdobia trvania ich partnerského vzťahu. Obvinenia otca tohto typu boli preverované úradom Sociálnoprávnej ochrany detí asociálnej kurately ÚPSVaR v Prievidzi, v čase skončenia spoluzitia matky s otcom. Otec s obľubou vytváral v mene matky erotické inzeráty, v ktorých použil intímne fotografie z obdobia ich spoluzitia, nerobila mu problém ani fotomontáž. Matka zvažovala podanie trestného oznámenia proti otcovi, ale vzhľadom k citlivosti problému k podaniu nedošlo. Obvinenia otca úrad nepotvrdil, preverovaním a opakovanými návštevami kurately v rodine, neboli zistené žiadne pochybenia či nedostatky v poskytovaní starostlivosti o maloleté deti. Matka nikdy netvrdila, že je dlhodobo nezamestnaná. Matka je osoba, ktorá sa riadne stará o dieťa do šesť rokov jeho veku, o čom je Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky riadne upovedomený. Príjmom navrhovateľky je len výživné a prídavok na deti. Zavádzanie súdu odporcom je zjavné aj v súpise jeho pravidelných mesačných výdajoch. Prečo medzi výdajmi nie je uvedené výživné? Prečo súčasťou odvolania nie sú žiadne písomné doklady potvrdzujúce vyjadrenia odporcu? Odvolanie spisoval právny zástupca odporcu. Dôvodom k podaniu návrhu k zvýšeniu výživného boli zmeny v pomeroch rodiny. Vplyvom zvýšenej miery inflácie, rastúcim cenám všetkých produktov a služieb, zvýšených nákladov na bývanie, ale najmä pre zvýšené výdavky spojené s nástupom maloletej B. A. do 1. ročníka Základnej školy došlo k zhoršeniu finančnej situácie v rodine maloletých detí. Odporca bol kontaktovaný vo veci možnosti účasti na zabezpečení školských pomôcok pri nástupe do školy odmietol prispieť na nákup školskej tašky s odvolaním sa na fakt, že platí výživné. Odporca bol informovaný o záujmovej činnosti maloletej, prisľúbil podieľať sa na nákladoch s tým súvisiacich. Od začiatku školského roka jej kúpil jeden gymnastický dres, formou vianočného darčeka. Keď ho telefonicky informovala, že získala zlatý pohár za zvládnuté herné činnosti v basketbale, oznámil jej, že si za to môže niečo želať. Neprišiel ju pochváliť, objasniť, neprisľúbil účasť na zápase, nezagrataloval k prvému vysvedčeniu. Odporca nie je ochotný uznať, že pre zdravý vývoj a rozvoj maloletých detí sú potrební obaja rodičia. Maloleté deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov a žiadala, aby Okresný súd Prievidza pri posudzovaní zvýšenia sumy vyživovacej povinnosti odporcu voči maloletým deťom vzal do úvahy nielen výšku starobného dôchodku, ale aj majetok v jeho vlastníctve, ako aj príjem z predaja nehnuteľnosti na Slovensku. Suma navýšenia výživného predstavuje náklady na pohonné látky, ktoré odporca ušetril tým, že sa nestretáva s maloletými deťmi. Kontaktuje ich len sporadicky, ak má z iných dôvodov cestu na Slovensko, nakoľko jeho aktuálna partnerka je Slovenka a navštevujú spolu jej rodinu.

19. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom - otcom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané

odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v napadnutých výrokoch (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

20. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie odvolania otca, a pretože odvolací súd zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, a preto sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia, s poukazom na § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty odvolateľa nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať mu za pravdu. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

21. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP.

22. V prvom rade odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že otec v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré objektívne nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, a ktoré by spĺňali procesné podmienky uvedené v § 366 CSP. Ak aj otec (mimo iného) v odvolaní poukazuje na nesprávne skutkové zistenia, je potrebné uviesť, že odvolací súd je podľa § 383 CSP viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. V tomto prípade odvolací súd ale konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal všetky relevantné dôkazy navrhnuté stranami, tieto dôkazy vyhodnotil a z hodnotenia dôkazov ustálil skutkový stav, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal.

23. Otec podľa obsahu odvolania namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

24. Podľa § 191 Civilného sporového poriadku dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (ods. 1). Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak (ods. 2).

25. Hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Prítom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

26. Súd prvej inštancie si túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia

rozsudku. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané otcom v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

27. Posúdením otcom produkovaných odvolacích námietok vo svetle skutočností z obsahu spisového materiálu plynúcich, tieto odvolací súd nevyhodnotil ako opodstatnené k odlišnému rozhodnutiu ako okresný súd.

28. Odvolací súd predovšetkým pripomína, že Zákon o rodine (ust. § 62 ods. 2 a ust. § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá) zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa (ďalej je potrebné chápať, že toto označenie v prejednávanej veci zahŕňa obe deti) má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného a pri hodnotení týchto schopností, možností a majetkových pomerov povinného teda skúma komplexne jeho majetkové pomery, ako i to či sa povinný bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, alebo majetkového prospechu, prípadne, či nevzal na seba neprimerané majetkové riziká.

29. Povinnosť vyživovať dieťa patrí medzi základné povinnosti rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa vychádza zo schopností, možností a majetkových pomerov každého rodiča a prihliada sa aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča a súd neberie do úvahy pri skúmaní možností a schopností, ako aj majetkových pomerov povinného rodiča výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie správnosti záverov okresného súdu, ktorý konštatoval zmenu pomerov na strane maloletých detí B. a C., v ktorej rovine sa poukazuje na závery okresného súdu v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP.

31. V odvolaní otec namietal odňatie možnosti konať pred súdom, s tým, že poukázal na konania v Rakúsku a vyčítal okresnému súdu, že tento neakceptoval jeho zdravotný stav, mal automaticky odročiť pojednávanie z decembra 2023, alebo ho mal dať vypočuť prostredníctvom dožiadaného súdu. Okresný súd vôbec otca nevypočul a rozhodol podľa neho na základe nepravdivo zistených skutočností, ktoré zistil od matky. Otec je 70 ročný dôchodca, ktorý je občanom Rakúska a nehovorí po slovensky. Trojhodinová cesta, podľa neho, na pojednávania do N. predstavuje pre neho nadmernú záťaž. Okresným súdom podľa otca bola odňatá možnosť hájiť jeho právom chránené záujmy pred okresným súdom. „Suma, ktoré súd určil v napadnutom rozsudku predstavujú z dôchodku žalovaného vo výške 1.408,66 € (1.583,66 € - 175 €, ktoré platí opatrovateľke) 42,6 % z jeho čistého príjmu“.

32. Odvolací súd k ozrejmeniu, čo je potrebné vnímať pod odňatím možnosti konať pred súdom uvádza, že „.....Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5 Cdo 286/2012 zo dňa 07. marca 2013).

33. Odňatie možnosti konať pred okresným súdom vyvodzoval otec teda z dôvodu, že súd prvej inštancie prejednal vec v jeho neprítomnosti. V súvislosti s touto námietkou otca krajský súd považuje za podstatné zvýrazniť, že okresný súd v čase rozhodnutia aplikoval § 183 ods. 1 CSP mal za to, že boli naplnené podmienky pre prejednanie veci v neprítomnosti otca. Je zrejmé, že predvolanie bolo otcovi doručené

dňa 6.12.2023 (č.l. 75 rub spisu). Napriek tejto skutočnosti sa otec nariadeného termínu pojednávania nezúčastnil, svoju neúčasť mal ospravedlniť dňa 22.11.2023 (č.l. 80 spisu) v mailovej správe od D. E. F.. Na č.l. 50 súdneho spisu sa nachádza úradný záznam zo dňa 20.09.2023 o telefonickom kontakte s otcom mal. detí s p. P. G. uvedením, že ide o partnerku. Predvolanie na pojednávanie na deň 20.11.2023 bolo otcovi spolu s prekladom doručené do vlastných rúk dňa 6.10.2023 (č.l. 62 rub spisu). Na č.l. 64 spisu je ospravedlnenie neprítomnosti otca zo zdravotných dôvodov, a to od p. P. G.. Na č.l. 75 rub spisu je doručka o predvolaní na termín 18.12.2023, ktorý bol otcovi doručený dňa 06.12.2023.

34. V tejto rovine krajský súd poukazuje § 183 CSP (k momentu rozhodovania okresného súdu. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Zodpovedajúcou právnou úpravou k momentu rozhodovania odvolacieho súdu v rovine námietky otca je § 365 ods. 1 písm. b) CSP, v zmysle ktorého, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V súvislosti s uvedenou argumentáciou otca potom krajský súd poukazuje jednak na zákonné ustanovenie účinné k dátumu momentu vykonania pojednávania a následne rozhodnutia vo veci v neprítomnosti otca § 183 CSP. Pri posúdení primárne podmienok § 183 CSP ako aj v zmysle čl. 4 ods. 1 CSP vo väzbe na § 365 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd mal naplnené kumulatívne zákonné podmienky pre možnosť prejednanie veci v neprítomnosti otca. Ide teda o podmienku riadneho a včasného predvolania tak, aby mal účastník dostatočnú časovú možnosť pripraviť sa na pojednávanie, ako vyplývalo § 178 ods. 2 CSP, teda spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať, ku splneniu ktorej podmienky došlo doručením predvolania otca na termín pojednávania dňa 6.12.2023 (č.l. 75 rub spisu), ktorú skutočnosť doručenia predvolania na nariadený termín pojednávania otec v odvolaní nespochybnil a ani osobitne nenamietal.

35. Je teda zrejme, že otec mal riadne doručené predvolanie na pojednávanie, ktorého sa však nezúčastnil, jeho neúčasť mailovou správou zo dňa 14.12.2023 (č.l. 104 spisu) ospravedlnila p. P. G. s uvedením partnerka, ktorá však nežiadala o odročenie pojednávania. K uvedenému odvolaciemu dôvodu sa žiada ešte uviesť, že z obsahu spisového materiálu však nevyplýva, že by otec p. P. G. udelil plnomocenstvo na zastupovanie v konaní. Na tomto konštatovaní nič nemení ani skutočnosť, že P. G. posielala maily, ktorými ospravedlňovala neprítomnosť otca z mailovej adresy otca. Q. A. však svoju neprítomnosť na pojednávani neospravedlnil a ani nežiadal o odročenie pojednávania a ak by aj mailové podanie p. P. G. - partnerky zo dňa 14. decembra 2023 (č.l. 104 spisu) zobral do úvahy odvolací súd, tak z neho nevyplýva žiadosť o odročenie pojednávania, preto nebol podľa odvolacieho súdu daný dôvod na postup pre okresný súd podľa § 183 ods. 4 CSP. Z potvrdenia od lekára zo dňa 14.12.2023 (č.l. 105 spisu) doloženého otcom nevyplýva (spolu s prekladom na č.l. 106 spisu) taký zdravotný stav, že by sa otec nevedel ospravedlniť a požiadať o odročenie pojednávania sám a tiež nie je zdôvodnená motivácia, resp. dôvody, pre ktoré sa už v konaní pred súdom prvej inštancie nemohol dať zastúpiť právnym zástupcom, resp. že by bolo vylúčené z racionálnych dôvodov zastúpenie z radov advokátov.

36. Krajský súd pripomína, že otec, tak ako aj matka, mali pred súdom danú rovnakú možnosť obhajovať svoje záujmy svojich maloletých detí, naplňovať procesné práva a povinnosti a súdu predkladať a označovať dôkazy. Je namieste tiež pripomenúť v zúženom slova zmysle pri uplatňovaní procesných práv a naplňovaní procesných povinností, toho ktorého účastníka konania, že tieto nie je možné viazať len na samotné pojednávanie, pretože v priebehu celého súdneho konania účastníci môžu do spisového materiálu dokladať dôkazy, ktoré žiadajú, resp. navrhujú vo veci vykonať. Tak otec ako aj matka v tomto smere mali rovnakú procesnú pozíciu, a ak ju otec nenaplnil, nezrealizoval, tento postup nemôže byť na ujmu práv druhého účastníka súdneho konania, na najmä maloletých detí, ktorí z titulu rovnosti majú rovnaké právo ako otec, a to aby sa ich vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov. Krajský súd konštatuje, že v konaní pred okresným súdom Ústavou Slovenskej republiky vyžadovanú rovnosť všetkých účastníkov v konaní okresný súd dodržal, a to na základe záverov, ktoré uviedol krajský súd v odôvodnení tohto rozhodnutia.

37. Pripomína tiež odvolací súd, že výsluch otca ako účastníka konania je len jedným z dôkazných prostriedkov, pokiaľ v konaní pred okresným súdom k veci boli produkované iné dôkazy, z ktorých okresný súd ustálil výšku výživného, tak ani z tejto roviny nebolo možné konštatovať, že by postupom okresného súdu došlo k odňatiu možnosti otca konať pred súdom. Krajský súd zdôrazňuje, že nedošlo

k porušeniu ani ústavou garantovaných práv otca, ako účastníka súdneho konania podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ide o právo, v danom prípade otca, ako účastníka konania, matky, maloletých detí, aby sa ich vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v prítomnosti účastníkov s tým, aby sa mohli účastníci vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, pričom k realizovaniu tohto práva otca postupom okresného súdu, ktorý bol vyhodnotený krajským súdom vyššie, boli otcovi vytvorené podmienky. Pokiaľ toto ústavou dané právo otec nenaplnil, nevyužil ho, tak bol správny postup okresného súdu, ktorý bol k momentu rozhodnutia povinný aplikovať čl. 17 CSP, teda, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Teraz k momentu rozhodovania odvolacieho súdu platná úprava § 179 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto konania. Krajský súd k úplnosti veci poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 2Cdo 96/99, podľa ktorého právnej vety „...výsluch účastníka konania je iba jedným z dôkazných prostriedkov. Nevykonanie dôkazu výsluchom účastníka konania, nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom podľa ust. § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“.

38. Prejednaním veci v neprítomnosti otca teda nebola porušená ani zásada rovnosti strán v súdnom procese. Táto zásada sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok subjektov, o ktorých právach a povinnostiach rozhoduje súd (PL. ÚS 43/95, II. ÚS 121/02). Pod rovnakým postavením účastníkov možno rozumieť iba také procesné postavenie, ktoré zabezpečí spravodlivý proces. Požiadavka spravodlivého procesu v sebe obsahuje zásadu, zaručujúcu pre každú stranu v procese mať rovnakú možnosť obhajovať svoje záujmy a zároveň vylučujúcu mať možnosť podstatnej výhody voči protistrane. Obsah práva rovnosti ako jedného z určujúcich ústavno-právnych princípov občianskeho súdneho procesu spočíva v tom, že všetci účastníci občianskeho súdneho konania (osobitne sporového konania), ako aj iného civilného procesu, majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok, bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán. Nerozhoduje procesné postavenie alebo procesná pozícia účastníka, nie je podstatné ani to, ktorý z účastníkov podal návrh na začatie konania (len primerane a podporne rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn.II. ÚS 35/02). Táto zásada, vyjadrujúca „právo na spravodlivý proces“, nutnosť rovnakých „pravidiel hry“, alebo tiež „princíp rovnosti“, sa premieta predovšetkým v ustanoveniach, upravujúcich vedenie konania a priebeh dokazovania.

39. V odvolaní otec uviedol, že „Matka detí otcovi ničím nenaznačila, že by chcela zvýšiť výživné. Žalovaný uzatvoril s matkou rodičovskú dohodu dňa 31.08.2020, lebo sa zaviazal, že bude platiť na deti maximum, čo si vie dovoliť - celkovo 400 € mesačne. Jeho pomery sa od tej doby len zhoršili. Čo sa týka majetku žalovaného, je pravda, že vlastní činžovný dom v K. J., avšak tento je zaťažený hypotékou v zostatkovej výške 426.000 €, a následne aj investičný kreditom 50.000 €, ktorá predstavuje mesačnú splátku 2.830 € + úrok 4,75 % z 50.000 ročne, ktoré sumy nie sú vždy vykryté príjmom z prenájmu, ktorý je cca. 2650 € mesačne. Následne musí otec banke ručiť za prípadné rozdiely, ktoré sa zvyšujú, ak nie sú všetky byty obsadené.“ V súvislosti s touto odvolacou argumentáciou otca odvolací súd uvádza, že okresný súd vzhľadom na posledné určovanie výživného na maloleté deti, a to rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 16P/37/2019 - 173 zo dňa 7.9.2020 bola maloletá C. A. zverená do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný platiť na jej výživu počnúc 1.10.2020 sumu 200,- eur a bol upravený styk otca s maloletou. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 13.10.2020. V tom čase rodičia uzavreli rodičovskú dohodu, ktorú teda okresný súd schválil, pričom B. nastupovala do škôlky, C. mala bežné výdavky na plienky, umelé mlieko Sunar, otec detí bol v tom čase rozvedený, bol dôchodca s výškou dôchodku 1250,- eur, okrem maloletých dcér iné vyživovacie povinnosti nemal. Podľa uvedenia otca v odvolaní „.... z dôchodku žalovaného vo výške 1.408,66 €“. Pripomína odvolací súd, že výška príjmu "druhého" rodiča (spravidla rodiča, ktorý má maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti - v konkrétnom prípade matky) ovplyvňuje výšku vyživovacej povinnosti výživou povinnej osoby (v tomto prípade otca) len okrajovo (rozhodnutie Krajského súdu v Žiline 30.04.2019, sp. zn. 10CoP/22/2019).

40. V odvolaní otec uviedol, že „Loď otec už predal za asi 85.000 a to pred asi troma rokmi, aby zaplatil daňové dlhy a dlhy na hypotéke. Nie je pravda, že by utržil 150.000 € alebo 120.000 € mal len jednu loď“, „Nie je pravda, že by predal nejakú firmu. Otec žiadnu firmu nepredal, len skončil s podnikaním bez nástupcu.“ „Žiadne zisky zo stavebníctva už nemá 5 rokov.“ „Peniaze v hotovosti, ktoré raz u neho videla boli firemné - úhrada za ukončenú stavbu v hotovosti, ktoré boli na vyplatenie dlžných faktúr

subdodávateľom. Bolo to v čase, keď podnikal a matka detí u neho dlhodobo bývala. Žiadne peniaze v hotovosti, ani v mrazáku, ani inde otec nemá.“, ktoré tvrdenia otca zostali len v rovine tvrdení bez ich preukázania, prípadne označenia dôkazov na ich preukázanie. Odvolací súd mal zato, že okresný súd vzhľadom na výsledky dokazovania mal vytvorený spoľahlivý základ pre svoje rozhodnutie.

41. V odvolaní otec uviedol, že do Thajska nechodí dvakrát do roka, ako to uvádza matka detí, bol tam v zime 2020 a 2023 potom, ako bol v nemocnici, chodí tam kvôli nízkym životným nákladom, t.č. tam ísť nevie, kvôli aktuálnej chorobe. Odvolací súd zdôrazňuje § 62 ods. 5 Zákona o rodine, v zmysle ktorého výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Ak otec v odvolaní uviedol, že tam chodí kvôli nízkym cenám, tak uvedené zostalo len v rovine tvrdení. K časovému určeniu otcom označeným ako t.č., je potrebné vnímať k momentu podania odvolania a odvolací súd to vníma v časovom určení podľa lekárskeho potvrdenia na čl. 105 spisu k momentu 16.12.2023. Lekárske potvrdenie zo dňa 14.12.2023 neobsahuje prognózy a predpoklady zdravotného stavu do budúcnosti. Otec musí svoje výdavky korigovať tak, (napríklad na bývanie, pohonné hmoty, oblečenie, mobilný telefón), aby prednostne uspokojoval odôvodnené potreby svojich detí.

42. Pokiaľ otec v odvolaní uviedol, že podľa jeho zistení a vedomostí matka zavádzala okresný súd, keď tvrdila, že je dlhodobo nezamestnaná a nemá žiadny príjem, keďže podľa jej vyjadrenia má nadpriemerné príjmy z predaja online erotických služieb na internete asi 100 € na deň, ktoré mala zamlčať okresnému súdu, tak rozhodnutie okresného súdu malo dostatočné základy v dôkaznom stave ozrejmenom a vyhodnocovanom okresným súdom, pre rozhodnutie nebolo potrebné vykonanie ďalšieho dokazovania. Vo vzťahu k odvolaniu otca v tejto rovine a jeho návrhu na doplnenie dokazovania nebolo potrebné zo strany odvolacieho súdu pristúpiť. Potom už len nad rámec posúdenia odvolacích dôvodov otca vo vzťahu k listine na čl. 131 spis a čl. 131 rub spisu nevidel dôvod odvolací súd mu venovať osobitnú pozornosť, a to i z dôvodu, že v odvolaní k nemu absentovalo akékoľvek časové určenie a rozhodnutie okresného súdu tak, ako uviedol odvolací súd už vyššie obsahovalo dostatočne pevné základy pre rozhodnutie i bez ďalšieho dokazovania.

43. Z judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do detailov, nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie výživného na malo, detí odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

44. Krajský súd napokon považuje za potrebné primerane poukázať aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 147/2011 z 25. apríla 2012, podľa záverov ktorého odvolací súd, ktorý sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, neporušil zákon, ak v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a navyše tiež rozviedol vlastnú argumentáciu.

45. Vychádzajúc z prezentovaných úvah sa odvolací súd stotožnil s určujúcim záverom súdu prvej inštancie, ktorý uviedol vo výrokovej časti svojho rozhodnutia. Vzhľadom na skutkové okolnosti okresný súd podľa zistení odvolacieho súdu v dostatočnom rámci zohľadnil i skutočnosti, špecifiká v prejednávanej veci, preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP, v podrobnostiach odkazuje na dostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Súdom prvej inštancie zvolenej argumentácii podľa názoru odvolacieho súdu nemožno nič z hľadiska jej racionálnosti, dostatočnosti, či vo svetle naplnenia zmyslu a účelu ochrany záujmov detí ako osobitne zákonom chránených subjektov, vytknúť.

46. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

47. Odvolací súd zároveň potvrdil i závislý výrok o trovách konania, pričom východiskom je, že v mimosporových konaniach upravených CMP platí vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení § 52 CMP, § 55 CMP zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, čo znamená, že každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimku v zmysle § 55 umožňujúceho náhradu trov konania priznať, ak je to spravodlivé s ohľadom na okolnosti prípadu, pričom zákon nekonkretizuje komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Zákonodarca konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní. S poukazom na tieto uvedené teoretické východiská súd prvej inštancie rozhodol správne o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 52 CMP, tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP, ktoré závery v konkrétnostiach odvolateľ ani nespochybnil a existenciu takýchto okolností ani vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania neuvádzal.

48. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP ani pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

49. Rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP). Dovolanie len proti

dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).